

Valtuutussäännös

Ennakkoperintälaki (1118/1996) 8 § ja 10 §:n 1 momentti
Laki verotusmenettelystä (1558/1995) 17 §:n 8,9 ja 11 momentit
Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta (1346/1999)
17 §:n 1 momentin 2 kohta

Voimassaolo

14.6.2022-31.3.2023

Korvaa normin (nro,pvm)

VH/3028/00.01.00/2021, 11.6.2021

Vastaanottaja

Eläkkeenmaksajat (Kansaneläkelaitos, työeläkelaitokset,
Eläkevakuutuslaitokset)
Eläketurvakeskus
IT-palveluntuottajat
Sähköisen tiedonsiirron palveluntarjoajat

VEROHALLINNON OHJE

Päivämäärä

14.6.2022

Diaarinumero

VH/2916/00.01.00/2022

**Yleisesti verovelvollisten eläkkeensaajien eläkkeiden ennakonpidätystietojen suora-
siirtomenettely 2023****SISÄLTÖ**

1 Ohjeeseen tehtyt muutokset.....	2
2 Suorasiirtomenettely.....	2
2.1 Yleistä	2
2.2 Ulkomaille muuttaneet eläkkeensaajat.....	3
2.3 Suorasiirtomenettelyn vaiheet.....	3
2.4 Tietojen välittämisessä käytettävät sähköiset palvelut	4
2.4.1 Uudet Eläke- ja etuustietojen ilmoittaminen ja Eläkkeiden ja etuuksien ennakonpidätystiedot maksajille Vero API rajapinnat	4
2.5 Määräaika ennakonpidätystietojen lähettämiseksi	5
2.6 Uusi suorasiirtomenettelyyn osallistuva eläkkeenmaksaja	5
2.7 Ohjeiden ja tietuekuvausten julkaiseminen	5
2.8 Tietojen luovuttaminen ja salassapitovelvollisuus	6
3 Tietojen ilmoittamiseen liittyviä ohjeita.....	6
3.1 Vuosieläkkeen määrän ilmoittaminen	6
3.2 Eri suorituslajeilla ilmoitettavia eläkkeitä samalta maksajalta	6
3.3 Eläketuki.....	7
3.4 Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke	7
3.5 Työuraeläke.....	7
3.6 Vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen perustuvat eläkkeet ja pitkäaikaissäätämispöytäkirjaan perustuvat suoritukset.....	7
3.7 Suomesta ulkomaille maksettava eläke, josta määrätään vain sairaanhoitomaksu.....	8
3.8 Perhe-eläkkeiden ilmoittaminen.....	8
3.9 Kuntoutustuki.....	9
3.10 Maatalousyrittäjien luopumistuki	9
3.11 Takuueläke.....	9
3.12 Pakolliseen tapaturma- ja liikenneturvaan perustava eläke.....	9
4 Ennakonpidätysprosentin käyttöönotto	9
4.1 Miten ennakonpidätysprosentti on laskettu	9
4.2 Vuoden 2023 eläkkeiden ennakonpidätysprosenttien voimaantulo	10
4.3 Verokortin laskenta estetty	10

**Liitteet: Yleisesti verovelvollisten eläkkeensaajien ennakonpidätystietojen suorasiirto /
Tietuekuvaus ennakkoperintävuodelle 2023.**

Yleisesti verovelvollisten eläkkeensaajien eläkkeiden ennakonpidätystietojen suorasiirtomenettely ennakoperintävuodelle 2023

Tämä ohje koskee yleisesti verovelvollisille eläkeläisille maksettavien vuoden 2023 eläkkeiden ennakonpidätystietojen suorasiirtoa. Suorasiirron pyytäjälle saapuvat tiedot ovat kerran vuodessa eläketuloille laskettuja ennakonpidätysprosentteja (ns. perusverokorttitietoja). Ohje ei koske muutosverokorttien ennakonpidätystietojen sähköistä välitystä.

1 Ohjeeseen tehdyt muutokset

Tietuekuvaukseen on tehty vuotta 2023 koskevat vuosimuutokset. Tietueen rakenne on säilynyt ennallaan.

Verohallinto on varautunut henkilötunnusuudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin ja vuoden 2023 aineistoon on mahdollista ilmoittaa henkilötunnuksia, joissa on nykyisten vuosisatamerkkien +, - ja A:n lisäksi muita merkkejä. Jatkossa uusissa henkilötunnuksissa 2000-luvulla syntyneillä mahdolliset merkit aiempien vuosisatamerkkien lisäksi ovat **B, C, D, E, F** ja 1900 -luvulla syntyneillä **Y, X, W, V, U**.

Lisäksi ohjeeseen on lisätty luku 2.4.1, jossa on tietoa uusista Vero API rajapinnoista Eläke- ja etuustietojen ilmoittaminen ja Eläkkeiden ja etuuksien ennakonpidätystiedot maksajille.

Tämän tietovirran tunnistautumistavat ovat muuttuneet vuonna 2021. Katso-tunnisteen ja Katso-valtuuksien käyttö Verohallinnon asiointipalveluissa ja tulorekisterissä on päätynyt 31.8.2021. Tietovirran vaatimat tunnistautumistavat voi tarkastaa [täältä](#).

Tietuekuvauksen voimassaoloaika on tarkennettu: Tietuekuvauksen mukaiset rakenteet ja tarkistukset ovat voimassa tuotantoympäristössä 28.9.2022 alkaen ja ovat voimassa siihen asti, kunnes uusi versio tietuekuvauksesta julkaistaan.

Määräaika suorasiirtopyyntöjen tekemiselle (ja eläketietojen ilmoittamiselle ennakoperintää varten) on 7.11.2022 mennessä.

Eläkkeen alkamisvuoden ilmoittamista on tarkennettu: jos eläkelaji on 03 tai C tai CL ja eläkkeen alkamisvuosi on 2021-2023, alkamisvuosi pitää ilmoittaa.

2 Suorasiirtomenettely

2.1 Yleistä

Eläkkeiden ennakonpidätystietojen suorasiirtomenettelyssä Verohallinto luovuttaa eläkkeensaajien ennakonpidätystiedot eläkkeenmaksajalle näiden tekemien eläkkeensaajakohtaisesti yksilöityjen pyyntöjen perusteella kerran vuodessa.

Tämä ohje koskee Suomessa yleisesti verovelvollisten eläkkeensaajien ennakonpidätystietojen suorasiirtomenettelyä. Jos eläkkeensaaja on Suomessa rajoitetusti verovelvollinen, noudatetaan rajoitetusti verovelvollisten eläkkeensaajien suorasiirtomenettelyä koskevia ohjeita.

Yleisesti verovelvollisten eläkkeensaajien pyyntötietueisiin ei saa yhdistää rajoitetusti verovelvollisten pyyntötietueita. Rajoitetusti verovelvollisten eläkkeensaajien eläkkei-

den ennakonpidätysprosentit pyydetään omalla erillisellä pyyntötietueella. Pyyntötietueen tietuemalli poikkeaa yleisesti verovelvollisten tietuemallista. Rajoitetusti verovelvollisten suorasiirtomenettelystä on annettu erillinen ohje ”Rajoitetusti verovelvollisten eläkkeensaajien ennakonpidätystietojen suorasiirtomenettely 2023.”

2.2 Ulkomaille muuttaneet eläkkeensaajat

Suomessa yleisesti verovelvollisia ovat Suomessa asuvat henkilöt. Rajoitetusti verovelvollisia ovat ulkomailta asuvat henkilöt. Ulkomaille muuttanut Suomen kansalainen säilyy kuitenkin Suomessa yleisesti verovelvollisena ulkomaille muuttovuoden ja kolmen (3) sitä seuraavan vuoden ajan. Ulkomaille muuttanut Suomen kansalainen voidaan kuitenkin hänen vaatimuksestaan katsoa rajoitetusti verovelvolliseksi jo ennen ulkomaille muuttovuotta seuraavan kolmannen vuoden loppua, mikäli hän osoittaa, että hänen olennaiset siteensä Suomeen ovat katkenneet. Jos muun valtion kansalainen muuttaa Suomesta ulkomaille, hän muuttuu heti muuttohetkestä alkaen Suomessa rajoitetusti verovelvolliseksi.

Kun Suomesta eläkettä saava Suomen kansalainen muuttaa ulkomaille, eläkkeenmaksaja pyytää ennakonpidätystiedot vuosittain yleisesti verovelvollisen suorasiirtopyynnöllä kolmen muuttovuotta seuraavan vuoden ennakonpidätystietojen suorasiirroissa. Mikäli eläkkeensaaja on kuitenkin ennen suorasiirtopyynnön tekemistä toimittanut eläkkeenmaksajalle rajoitetusti verovelvollisen muutosverokortin eläkettä varten tai lähdeverokortin muulle tulolle, joka osoittaa hänen olevan rajoitetusti verovelvollinen, tekee eläkkeenmaksaja rajoitetusti verovelvollisen suorasiirtopyynnön.

Suomen kansalaisen ulkomaille muuttovuoden päättymisestä seuraavalle neljännelle vuodelle eläkkeenmaksaja tekee rajoitetusti verovelvollisen suorasiirtopyynnön. Jos eläkkeenmaksaja on saanut väestötietojärjestelmästä tiedon, että eläkkeensaaja on muuttanut pysyvästi takaisin Suomeen, tekee eläkkeenmaksaja yleisesti verovelvollisen suorasiirtopyynnön.

Esimerkki. Suomessa asunut eläkeläinen on muuttanut Ranskaan 1.8.2019. Hän on Suomen kansalainen ja hänelle jää Suomeen omaan käyttöön varattu asunto. Hän säilyy Suomessa yleisesti verovelvollisena muuttovuoden 2019 ja vuodet 2020-2022. Vuodesta 2023 alkaen hän on rajoitetusti verovelvollinen. Suomeen jäävä asunto on sellainen olennainen side, jonka vuoksi häntä ei voitaisi vaatimuksestaan katsoa rajoitetusti verovelvolliseksi ennen vuotta 2023. Eläkkeenmaksaja tekee vuosina 2020-2022 yleisesti verovelvollisen suorasiirtopyynnön ja vuodesta 2023 alkaen rajoitetusti verovelvollisen suorasiirtopyynnön.

2.3 Suorasiirtomenettelyn vaiheet

Verohallinto luovuttaa ennakonpidätystiedot eläkkeenmaksajan tekemien eläkkeensaajakohtaisesti yksilöityjen pyyntöjen perusteella. Pyyntö tulee tehdä yleisesti verovelvollisten eläkkeensaajien ennakonpidätystietojen suorasiirtojen tietuekuvauksen mukaisena sähköisiä tiedonsiirtopalveluja käyttäen. Pyyntöissä eläkkeenmaksaja ilmoittaa eläkkeensaajan arvioidun vuosieläkkeen määrän ja muut tietuekuvauksessa mainitut tiedot, jotta ennakonpidätysprosentti voidaan laskea mahdollisimman oikein.

2.4 Tietojen välittämisessä käytettävät sähköiset palvelut

Tietojen välittäminen ilmoittajalta Verohallinnolle tapahtuu joko Verohallinnon ylläpitämää Ilmoitin -palvelua tai Tyvi -palveluntarjoajan palvelua käyttäen. Tietoja ei voi välittää muulla tieto- tai tallennusvälineellä, esimerkiksi cd-levyllä tai muistitikulla. Palveluista on kerrottu tarkemmin osoitteissa ilmoitin.fi ja tyvi.fi.

Tiedonsiirron onnistuminen edellyttää, että taloushallinnon ohjelmistot muodostavat tietuekuvauksen mukaisen tiedoston. Ohjelmistotoimittajan tulee huolehtia siitä, että tiedosto muodostuu oikein. Ilmoittajan tai hänen edustajansa vastuulla on sähköinen tiedonsiirto Ilmoitin- tai Tyvi -palvelulla.

Ohjelmistotoimittajien tulee testata välitettävät tiedostot Ilmoitin -palvelun *Aineiston tarkastus* -toiminnolla, kun palvelu otetaan ensimmäistä kertaa käyttöön. Näin varmistetaan se, että tietojen välittäminen sujuu mahdollisimman luotettavasti ja ilman ongelmia.

Tiedot ilmoitetaan vain yhteen kertaan Verohallinnolle. Ilmoittajalla on vastuu siitä, että tiedot ovat oikein.

Sähköinen ilmoittaminen edellyttää, että eläkkeen maksaja tai IT-palveluntuottaja hankkii itselleen sähköisen tunnisteen ja/tai valtuutuksen edustamaltaan yritykseltä. Verohallinnon sähköisiin palveluihin on tunnistauduttava. Lisätietoja tunnistaudumisesta löytyy osoitteesta suomi.fi.

Verohallinto palauttaa pyyntötiedoston ennakonpidätystiedoilla täydennettynä saman palvelun kautta, jolla tiedosto on lähetetty. Vastaukset palautuvat viimeistään 2 viikkoa ennen ennakonpidätysprosenttien voimaantuloa niille eläkkeenmaksajille, joiden pyyntö on ollut virheetön ja tehty määräaikaan mennessä.

Suorasiirtopyynnöllä annettavat tiedot ja siirtopyynnön rakenne on selvitetty erillisessä tietuekuvauksessa.

2.4.1 Uudet Eläke- ja etuustietojen ilmoittaminen ja Eläkkeiden ja etuuksien ennakonpidätystiedot maksajille Vero API rajapinnat

Tässä ohjeessa kuvatun suorasiirtomenettelyn lisäksi eläkkeensaajien vuosieläkkeen määrät sekä alkavien eläkkeiden ja etuuksien tiedot on mahdollista ilmoittaa vaihtoehtoisesti Verohallinnon uuden Eläke- ja etuustietojen ilmoittaminen Vero API rajapinnan kautta. Lisäksi eläkkeensaajien ennakonpidätystiedot on mahdollista vaihtoehtoisesti hakea Verohallinnon uuden Eläkkeiden ja etuuksien ennakonpidätystiedot maksajille Vero API rajapinnan kautta.

Tunnistautunut suorituksen maksaja tai valtuutettu voi ilmoittaa vuosieläkkeen määrät sekä alkavien eläkkeiden ja etuuksien tiedot ja hakea rajapinnasta suorituksen saajan voimassa olevat perusverokorttien sekä muutosverokorttien ennakonpidätys tiedot ennen jokaista suorituksen laskentaa.

Jos vuosieläkkeen määrät ilmoitetaan Eläke- ja etuustietojen ilmoittaminen Vero API rajapinnan kautta, tulee suorituksen saajan perusverokorttien ennakonpidätystiedot hakea Eläkkeiden ja etuuksien ennakonpidätystiedot maksajille Vero API rajapinnan

kautta. Verohallinto ei luovuta suorasiirtomenettelyssä Eläke- ja etuustietojen ilmoittaminen Verohallinnon Verohallinto API rajapinnan kautta ilmoitettujen tietojen perusteella laskettujen perusverokorttien ennakonpidätystietoja.

Lisää tietoa Verohallinnon Verohallinto API rajapintapalvelusta ja sen tarjoamista rajapinnoista löydät Verohallinnon Verohallinto API - vero.fi -sivuilta.

2.5 Määräaika ennakonpidätystietojen lähettämiseksi

Suorasiirtopyynnöt tulee toimittaa **7.11.2022** mennessä Verohallintoon.

Määräpäivä perustuu siihen oletukseen, että ennakonpidätysprosentit eli verokortit tulevat voimaan 1.2.2023. Määräpäivään vaikuttaa myös se, että Verohallinto tarvitsee tiedot vuosieläketulosta ennen ennakonpidätysprosenttien määrittämiseksi tehtäviä vuotuisia laskenta-ajoa.

2.6 Uusi suorasiirtomenettelyyn osallistuva eläkkeenmaksaja

Suorasiirtomenettelyyn osallistumisesta ei tarvitse solmia erillistä sopimusta Verohallinnon kanssa. Suorasiirtoon osallistuminen edellyttää Verohallinnon antamien ohjeiden noudattamista.

Suorasiirroissa käytetään pyytäjän ja eläkelaitoksen tunnuksena Y-tunnusta (yritys- ja yhteisötunnus). **Y-tunnuksen tulee olla voimassa oleva.** Y-tunnuksen perusteella tulostetaan eläkkeenmaksajan nimi selvitykselle, jonka Verohallinto lähettää ennakonpidätysprosentin suuruudesta ja laskentaperusteista eläkkeensaajalle. Tämän takia eläkelaitoksen tulee huolehtia siitä, että Verohallinnolla on oikeat tiedot eläkelaitoksesta.

Jos eläkelaitoksen nimi- tai osoitetiedot muuttuvat, muuttuneet tiedot on ilmoitettava Verohallinnolle kirjallisesti.

Verohallinnon yhteystiedot löytyvät tietuekuvauksesta.

2.7 Ohjeiden ja tietuekuvauksen julkaiseminen

Suorasiirtoja koskevat ohjeet ja tietuekuvaukset julkaistaan vuosittain osoitteessa vero.fi > Verohallinto > Ohjelmistokehittäjät > Tietuekuvaukset > [Suorasiirrot ja muut ilmoitukset](#).

Ohjeet annetaan vuosittain, sillä verokorttien ja ennakonpidätysprosenttien voimaantulon ajankohta sekä siitä johtuen myös suorasiirtopyyntöjen tekemisen määräajat saattavat vaihdella vuosittain. Ohjelmistotoimittajien ja muiden suorasiirtoa pyytäneiden on hyvä varautua siihen, että tietuekuvaus voi muuttua joka vuosi. Tavallisesti ohjeet on julkaistu vuosittain elo- tai syyskuussa.

Tietuekuvauksen lisäksi tietoa löytyy dokumentista vero.fi > Verohallinto > Ohjelmistokehittäjät > Toimintaohjeet > Sähköisen ilmoittamisen yleiskuvaus.

2.8 Tietojen luovuttaminen ja salassapitovelvollisuus

Verohallinto luovuttaa ennakonpidätystiedot suorasiirtomenettelynä eläkkeenmaksajille verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 17 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti. Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa eläkkeenmaksajalle ennakonpidätyksen toimittamista varten tämän yksilöimien verovelvollisten veroprosentin sekä muut tarvittavat tiedot.

Eläkkeenmaksajalla on oikeus kerätä rekistereihin ennakonpidätyksen toimittamista varten tarpeelliset tiedot. Eläkkeenmaksajan on rajattava pyyntö koskemaan vain sellaisia henkilöitä, jotka ovat eläkkeensaajina ennakonpidätystietojen voimassaoloaikana. EU:n tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 ja tietosuojalain (1050/2018) vastaisesta rekisterinpidosta on säädetty muun muassa rangaistusseuraamus ja vahingonkorvausvelvollisuus.

Suorasiirtomenettelyssä annetut ennakonpidätystiedot ovat salassa pidettäviä. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 12 §:n mukaisesti ennakonpidätystietoja saa käsitellä vain siihen tarkoitukseen kuin ne on luovutettu. Ennakonpidätystietoja saa käyttää vain ennakonpidätyksen toimittamiseen.

Salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta ja tietojen hyväksikäyttökiellosta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 22 ja 23 §:ssä. Tietoja käsittelevä on lain nojalla vaitiolovelvollinen. Tietoja ei saa käyttää omaksi tai toisen hyväksi eikä toisen vahingoksi.

Tietojen käsittelyssä on otettava huomioon tietosuoja-asetuksessa ja tietosuolaissa rekisterinpitäjälle säädetty velvoitteet. Tietosuoja-asetuksen mukaisia keskeisiä henkilötietojen käsittelyä koskevia periaatteita ovat muun muassa lainmukaisuus, läpinäkyvyys, käyttötarkoitussidonnaisuus, tietojen minimointi, täsmällisyys, säilytyksen rajoittaminen sekä eheys ja luottamuksellisuus.

Tarpeettomat tiedot on poistettava järjestelmistä.

Salassapitovelvoite sekä tietosuoja-asetuksen ja tietosuojalain mukaiset velvoitteet koskevat kaikkia ennakonpidätystietoja saaneita henkilöitä kuten eläkelaitoksen tai IT-palveluntuottajien palveluksessa olevia.

Verohallinnon tietojärjestelmään tallennetaan tieto siitä, kuka on pyytänyt ennakonpidätystietoja ja mille taholle pyydetty tiedot on luovutettu.

3 Tietojen ilmoittamiseen liittyviä ohjeita

3.1 Vuosieläkkeen määrän ilmoittaminen

Vuoden 2023 vuosieläkkeen euromäärä ilmoitetaan täysinä sentteinä, ilman eurojen ja senttien välissä olevaa erotinmerkkiä. Luvun eteen tietueelle merkitään tarvittaessa etunollat. Rahayksiköksi positioon 42 tulee olla merkitty arvo 1 (euro).

3.2 Eri suorituslajeilla ilmoitettavia eläkkeitä samalta maksajalta

Samalta eläkkeenmaksajalta saadut erilaiset eläkkeet ilmoitetaan erikseen kukin omalla suorituslajillaan. Jokaisesta eläkelajista tehdään aina oma pyyntötietue. Eläkkeiden suorituslajit on mainittu tietuekuvauksen kohdassa 9.

3.3 Eläketuki

Vuoden 2017 kesäkuusta alkaen verovelvollisille on voitu alkaa maksaa eläketukea työmarkkinatuen sijasta tietyin edellytyksin. Eläketukeen sovelletaan eläkettä koskevia säännöksiä.

Eläketuki ilmoitetaan omalla suorituslajillaan AB, joka ilmoitetaan positiossa 53-54.

3.4 Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke

Positiossa 53 – 54 ilmoitetaan osa-aikaeläkkeet ja osittainen varhennettu vanhuuseläke suorituslajilla 24. Osatyökyvyttömyyseläkkeet ja osakuntoutustuki ilmoitetaan suorituslajilla 25. Tällöin Verohallinto pystyy huomioimaan laskennassa myös asiakkaan palkkatulot ja laskemaan hänelle eläkkeen pidätysprosentin lisäksi myös ennakonpidätysprosentin palkkatuloa varten.

3.5 Työuraeläke

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut työuraeläke ilmoitetaan suorituslajilla 03 Työ- ja virkasuhteeseen perustuva eläke ja työuraeläke. Vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- ja veteraaneläke sekä varhennettu vanhuuseläke ja kuntoutustuki positiossa 53 – 54.

3.6 Vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen perustuvat eläkkeet ja pitkäaikaissästämissopimukseen perustuvat suoritukset

Vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen perustuva pääomatuloa oleva eläke ilmoitetaan suorituslajilla 14 ja ansiotuloa oleva eläke suorituslajilla 13. Jos pääomatuloa oleva eläke verotetaan 20 %:lla korotettuna, se ilmoitetaan suorituslajilla V1. Jos pääomatuloa oleva eläke verotetaan 50 %:lla korotettuna, se ilmoitetaan suorituslajilla V2.

Sidotusta pitkäaikaissästämisestä annetussa laissa (1183/2009) tarkoitettuun pitkäaikaissästämissopimukseen perustuvat pääomatuloa olevat suoritukset ilmoitetaan suorituslajilla 14. Ansiotuloa olevat suoritukset ilmoitetaan suorituslajilla 13. Jos pääomatuloa olevat suoritukset verotetaan 20 %:lla korotettuna, ne ilmoitetaan suorituslajilla V3. Jos pääomatuloa olevat suoritukset verotetaan 50 %:lla korotettuna, ne ilmoitetaan suorituslajilla V4.

Ansiotulona verotettava EU-virkamiehen vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen perustuva eläke (ei asetusten mukainen) ilmoitetaan myös suorituslajilla 13. Uudella suorituslajilla F1 ilmoitetaan ansiotulona verotettava EU-virkamiehen vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen perustuva eläke (ei asetusten mukainen), joka verotetaan 20 %:lla korotettuna.

Eläkkeiden suorituslajit on lueteltu tietuekuvauksen kohdassa 9.

Verohallinnon ennakonpidätyksen toimittamistavoista ja määrästä antaman päätöksen mukaan ennakonpidätys lasketaan korotettuna tuloksi luettavasta määrästä. Korotettuna verotettavat suoritukset ilmoitetaan ilman korotuksen osuutta. Verohallinto huomioi ennakonpidätysprosenttia laskiessa korotuksen. Maksaja pidättää Verohallinnolta saamansa prosentin mukaisesti ennakonpidätyksen korotetusta määrästä. Tämä koskee sekä ansiotulona että pääomatulona korotettuna verotettavaa eläkettä.

Esimerkki. Vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen perustuva eläke verotetaan 20 %:lla korotettuna. Vuonna 2023 maksetaan kyseiseen eläkevakuutukseen perustuvaa eläkettä yhteensä 2000 euroa. Eläkkeenmaksaja ilmoittaa suorasiirtopyynnöllä eläkkeen määrän 2000 suorituslajilla V1. Eläkkeensaajalla on tulohankkimisvelan korkoja 200 euroa. Verontarve on tällöin $30\% \times (2000 + (2000 \times 20\%) - 200) = 660$. Ennakonpidätysprosentti korotettuna tuloksi luettavasta määrästä on $660 / 2400 = 27,5\%$. Eläkkeelle saapuu vastaustietona suorasiirrosta ennakonpidätysprosentti $275 = 27,5\%$. Maksaja toimittaa ennakonpidätyksen korotettuna tuloksi luettavasta määrästä eli 2400 eurosta 27,5 %:n mukaan.

3.7 Suomesta ulkomaille maksettava eläke, josta määrätään vain sairaanhoitomaksu

Suomesta ulkomaille maksettava yksityissektorin eläke tai julkisyhteisön liiketoiminnassa ansaittu eläke, josta Suomessa määrätään enintään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu tai ei sitäkään, ilmoitetaan suorituslajilla 15. Tällainen eläke on esimerkiksi ulkomailta asuvalle yleisesti verovelvolliselle maksettava yksityissektorin eläke taikka julkisyhteisön liiketoiminnassa ansaittu eläke, jonka verottamisen verosopimus estää. Suomi ei saa verottaa tällaista eläkettä, mutta siitä määrätään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu, mikäli Suomi vastaa henkilön sairaanhoitokustannuksista.

Eläke ilmoitetaan suorituslajilla 15 vain silloin, jos:

- a) eläkkeelle on saapunut postitse muutosverokortti, jossa on lisätietona teksti ”Tämä verokortti koskee sairausvakuutusmaksun perimistä.” tai
- b) eläkkeelle on saapunut muutosverokorttitietojen sähköisessä välityksessä tiedon tunnuksella 060 (sh-maksukortti) ja arvo on 1 (kyllä) tai
- c) jos edellisen vuoden suorasiirrosta on saatu vastauksena ennakonpidätysprosentti suorituslajille 15.

Vuonna 2022 on poistettu vaatimus ilmoittaa suorituslaji 15 aina erillään, sillä Verotointi on voinut laskea tälle ja muulle suorituslajille yhteisen muutosverokortin. Lisäksi tätä eläkettä ei enää ilmoiteta vuosi-ilmoituksella, vaan tulorekisteriin.

3.8 Perhe-eläkkeiden ilmoittaminen

Suorasiirtopyynnössä ilmoitetaan eläkkeen määrä vuodelle 2023. Eläkkeenmaksajan tiedossa olevat eläkkeen määrän muutokset otetaan huomioon. Esimerkiksi, jos lapsen eläke päättyy vuoden aikana, ilmoitetaan eläkkeen määrä vain siltä ajalta, jolta sitä maksetaan.

Kansaneläkelain (568/2007) 40 §:n mukaan lapsen eläkettä maksetaan 18 – 21 -vuotiaalle opiskelevalle lapselle. Jos lapsi lopettaa opiskelun, lakkaa myös oikeus eläkkeeseen. Koska eläkkeen päättymistä tästä syystä ei voida ennakoida, ilmoitetaan eläke koko vuodelle. Jos lapsi täyttää vuoden aikana 21 vuotta, ilmoitetaan eläke vain 21 -ikävuoteen asti.

Kelan maksamaa kansaneläkelain mukaista lesken alkueläkettä ei ilmoiteta suorasiirtopyynnössä. Siitä toimitetaan ennakonpidätys Verohallinnon päätöksen ennakonpidätyksen toimittamistavoista ja määrästä mukaisena tai verotoimiston antaman ennakonpidätysprosentin (muutosverokortti) mukaan.

Työeläkelaitosten maksama ansiöeläkejärjestelmän mukainen lesken alkueläke (ajalta ennen eläkesovitusta) ilmoitetaan koko vuodelle sen suuruusena kuin se maksetaan tammikuussa 2023. Jos eläkkeen määrä muuttuu olennaisesti eläkesovituksessa, eläkkeensaajaa tulee ohjata ottamaan yhteyttä Verohallintoon ja hakemaan muutosverokortti.

3.9 Kuntoutustuki

Kuntoutustukeen sovelletaan samoja säännöksiä kuin työkyvyttömyyseläkkeeseen, joten kuntoutustuki oikeuttaa eläketulovähennykseen. Kuntoutustukena maksettava työkyvyttömyyseläke ilmoitetaan kuten työkyvyttömyyseläke, suorituslajilla 03 positioissa 53 - 54 .

3.10 Maatalousyrittäjien luopumistuki

Maatalousyrittäjien luopumistuki on eläketulovähennykseen oikeuttavaa eläketuloa. Luopumistuki ilmoitetaan suorituslajilla 12 positioissa 53 - 54 .

3.11 Takuueläke

Kela on maksanut 1.3.2011 alkaen takuueläkettä. Takuueläke ilmoitetaan omalla suorituslajillaan AA.

3.12 Pakolliseen tapaturma- ja liikenneturvaan perustava eläke

EU:n sosiaaliturva-asetuksen tai perusasetuksen mukainen lakisääteiseen pakolliseen tai vapaaehtoiseen tapaturmavakuutukseen tai -turvaan perustuva tapaturma- ja perhe-eläke ilmoitetaan suorituslajilla C.

Pakolliseen liikennevakuutukseen tai -turvaan perustuva työkyvyttömyys- ja perhe-eläke ilmoitetaan suorituslajilla CL, kun eläke ei ole EU:n sosiaaliturva-asetuksen tai perusasetuksen mukainen.

Vastuuvakuutukseen perustuva perhe-eläke ja työkyvyttömyyseläke ilmoitetaan suorituslajilla 07, kun eläke ei ole EU:n sosiaaliturva-asetuksen tai perusasetuksen mukainen.

Suorituslajilla C ilmoitettaessa, positioon 53 tallennetaan suorituslajin tunnus C. Position 54 on oltava tyhjä.

4 Ennakonpidätysprosentin käyttöönotto

4.1 Miten ennakonpidätysprosentti on laskettu

Verohallinto laskee kullekin eläkkeelle ennakonpidätysprosentin, joka on pääsääntöisesti kaikille suorituksille samansuuruinen. Suorituslajille 15 ennakonpidätysprosentti voi olla enintään sairaanhoitomaksun suuruinen pyöristettynä ylöspäin lähimpään puoleen tai kokonaiseen prosenttiin. Vuonna 2022 sairaanhoitomaksu eläkkeestä on 1,50 %. Maksua ei ole vielä vahvistettu vuodelle 2023. Suorituslajille 14 sekä suorituslajeille V1 ja V3 ennakonpidätysprosentti voi olla enintään korotetun pääomatuloveroprosentin suuruinen.

Kansaneläkelakiin perustuvalla eläkkeelle on vuodesta 2011 alkaen voitu laskea ennakonpidätysprosentti eläkkeen määrästä riippumatta samaan tapaan kuin muillekin eläkkeille.

4.2 Vuoden 2023 eläkkeiden ennakonpidätysprosenttien voimaantulo

Ennakonpidätysprosenttien on tarkoitus tulla voimaan 1.2.2023. Näin ollen suorasiirotta saatuja eläkkeiden ennakonpidätysprosentteja käytetään 1.2.2023 alkaen vuonna 2023 maksettaviin eläkkeisiin. Tammikuussa 2023 käytetään niitä ennakonpidätysprosentteja, jotka olivat voimassa 31.12.2022.

Verovelvollisen esittämän muutosverokortin ennakonpidätysprosentteja käytetään kuitenkin verokortin voimaantulopäivämäärästä alkaen. Jos vuoden 2023 muutosverokortti on voimassa 1.1.2023 alkaen, sitä käytetään jo tammikuussa.

Jos eläkkeensaajalle ei esimerkiksi eläkkeen maksun alkaessa ole määrätty eläkkeen ennakonpidätysprosenttia, ennakonpidätys toimitetaan Verohallinnon päätöksen ennakonpidätyksen toimittamistavoista ja määrästä säännösten mukaisesti. Näissä tapauksissa eläkkeensaajaa tulee ohjata hankkimaan muutosverokortti eläkettä varten.

4.3 Verokortin laskenta estetty

Laskennan epäonnistumistunnuksen arvo 5 kertoo sen, että Verohallinto on estänyt pidätysprosentin laskennan. Tällöin Verohallinnosta on yleensä tulossa eläkkeenmaksajalle joko muutosverokortti tai rajoitetusti verovelvollisen muutosverokortti.

Apulaisjohtaja

Esa Palenius

Ylitarkastaja

Heikki Koskela